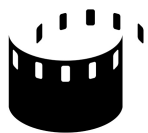

Museu del Cinema
Col·lecció Tomàs Mallol

presenten

FOC AL CÀNTIR

**Exposició temporal de l'Storyboard de "Foc al càntir".
Curtmetratge dirigit per Frederic Amat,
basat en un guió cinematogràfic de Joan Brossa**

Exposició temporal

amb la col·laboració de:

Ajuntament de Girona

Círculo de Lectores ha produït el curtmetratge *Foc al càntir*, dirigit per Frederic Amat, amb guió cinematogràfic de Joan Brossa de l'any 1948, com a homenatge al poeta que amb la seva poesia ens va fer estar desperts davant la vida i davant els amics.

L'exposició presenta l'*storyboard* que Frederic Amat va pintar pel rodatge de la pel·lícula i que posteriorment va enriquir amb fotografies fetes durant la filmació del curtmetratge, convertint-lo així a la vegada en el *making of* del rodatge.

A *Foc al càntir*, hi ha molts elements de la constel·lació iconogràfica i poètica de l'obra brossiana: les insercions com a parèntesis poètics i tipogràfics en el decurs de les imatges, la ironia lligada al sentimentalisme, el món de la màgia blanca o el de la *commedia dell'arte*. Presència d'objectes lligats a una poètica de l'inconscient i propers a l'atmosfera surrealista, en un joc de correspondències sorprenents per la seva capacitat de suggeriment poètic que evoquen una història d'amor i els seus secrets.

SUMARI

Fitxa tècnica
Descripció
Activitats complementàries

FITXA TÈCNICA

Exposició temporal

- Producció exposició: Círculo de Lectores
- Comissari exposició: Frederic Amat
- Composició:
 - ✓ 192 làmines amb dibuixos originals fotogrames i fotografies del rodatge
 - ✓ Projectió sense fi de l'audiovisual *Foc al càntir*

Audiovisual

- Producció: Ovideo TV
Círculo de Lectores
Frederic Amat
Fundació Joan Brossa
Amb la col.laboració de Barcelona Televisió
- Guió: Joan Brossa
- Adaptació i direcció: Frederic Amat
- Música: Carles Santos

-
- Inauguració: dilluns, 1 d'octubre de 2001
 - Exposició: del 2 d'octubre al 9 de desembre de 2001
 - Horari: de dimarts a divendres de 10h a 18h.
dissabtes de 10h a 20h
diumenges de 11h a 15h
 - Lloc: Museu del Cinema-Col.lecció Tomàs Mallof
C/ Sèquia, 1
17001 Girona
 - Entrada: Gratuïta

DESCRIPCIÓ

Círculo de Lectores ha produït darrerament la realització del curtmetratge "Foc al càntir", dirigit per Frederic Amat i basat en un guió cinematogràfic de Joan Brossa de l'any 1948.

Frederic Amat, que ja l'any 1998 va traduir en imatges un altre guió inèdit d'un magnífic poeta: "Viaje a la luna" de Federico García Lorca, ens presenta les següents reflexions sobre Joan Brossa, la seva obra poètica i el traspàs del guió "Foc al càntir" en imatges:

Notes per a *Foc al Càntir*, per Frederic Amat

De l'àmpli ventall creatiu de Joan Brossa (1919-1998), sovint oblidem una manifestació que en els seus treballs pren especial protagonisme: el cinema. La seva trajectòria, no obstant, va estar estretament lligada a aquest món. En la seva pròpia obra poètica trobem sovint peomes dedicats al setè art, i fins i tot en moltes de les seves creacions de poesia escènica o visual és present una concepció de seqüències, enquadraments i altres elements cinematogràfics.

Com a mostra més tangible d'aquesta vinculació, en el anys seixanta va col·laborar com a guionista amb el realitzador català Pere Portabella a "No compteu amb els dits" (1967), "Nocturn" (1968) i "Umbracle" (1970), experiències fílmiques que el poeta va definir, en més d'una ocasió, com accidentals. Ja en els anys vuitanta, amb motiu d'un festival de cinema a Barcelona, Brossa realitzà una instal·lació on un centenar de cadires de plató mostraven impresos en els respallers diferents noms de directors. Tot un homenatge a les seves passions predilectes, des de l'expressionisme alemany de Murnau, Pabst, Wiene, Lang o Leni a l'inspirador de la comèdia musical moderna, Busby Berkeley, passant pels seus admirats Eisenstein, Dreyer, Stroheim, Keaton, els germans Marx, Laurel i Hardy o realitzadors actuals com Jarmusch, Wenders o Scorsese.

"Foc al càntir", el primer guió cinematogràfic de Brossa, forma part d'aquesta antologia de *cinema invisible* del segle XX, de pel·lícules on, en la seva majoria, trobem una pedrera fascinant de poesia i muda experimentació cinematogràfica. La primera edició de "Foc al càntir" (un nom que denota la substitució de l'element usual pel seu antagònic) es va publicar traduïda al castellà pel poeta Pere Gimferrer en la memorable revista "Papeles de son Armadans" (abril de 1965). La versió original en català fou publicada set anys més tard en una selecció de diversos textos de Brossa sota el títol de "Vivàrium". A peu de pàgina d'ambdues edicions hi trobem la següent acotació:

"A l'any 1948, havent decidit rodar una pel·lícula amb la col·laboració artística del fotògraf Lluís M. Riera, l'autor va escriure espontàniament i d'una tirada aquest guió que conté la llavor del següent, "Gart", escrit potser amb més consciència o escollit per a realitzar-lo. El 1949 els preparatius ja estaven molt avançats".

A "Foc al càntir" existeixen molts elements de la constel·lació iconogràfica i poètica de l'obra brossiana: les insercions com parèntesis poètics i tipogràfics en el curs de les imatges, la ironia lligada al sentimentalisme, el món de la màgia blanca i el de la "comèdia dell'arte". Presències d'objectes lligats a una poètica de l'inconscient i properes a l'atmosfera surrealista, en un joc de correspondències sorprenents per la seva capacitat de suggeriment poètic que evocuen una història d'amor i els seus embolics.

L'enamorament com una flamarada y el seu complex destí. Una imageria del desig que es presenta com missatges de seducció i rastres cap a la trobada de la parella. Molts d'aquests indicats per Brossa a "Foc al càntir" reapareixeran una i una altra vegada en la seva poesia objectual: antifaç, tisoires, titelles, guant, martell, la ferradura o el monòcle amb mitja lluna pintada... Així mateix, els escenaris tant propis del poeta, com el bosc, la boca d'un teatre o la "Habitació blanca", que descriu a l'inici del guió com una precisa indicació de l'espai i cromia immaculada, esquitxada a l'instant amb una fletxa com tipografia del temps.

Acte seguit, els ulls de la noia s'amaguen darrera un llençol blanc que abraça tot el fotograma com una pantalla de les aparences i aparicions. Així comença el film que serà, a la vegada, projectat sobre el mur del mateix escenari de l'habitació blanca en la seqüència número set. Cinema dins el cinema, on un globus que s'alça ens porta a un paisatge abrupte de la muntanya.

"Foc al càntir", aigua i foc que trancorren fotograma a fotograma, des de la confrontació del món natural i urbà fins a l'embruixada trobada: el final en el terrat. No hi ha altre localització de "bosc" més apropiada per a aquest guió de Brossa que la muntanya del Montnegre, poblada d'alzines i alzines sureres d'escorça com pedra tallada. El mateix paratge visitat amb freqüència per Joan Brossa i els seus amics i companys de la revista "Dau al Set" (Antoni Tàpies, Joan Ponç, Modest Cuixart i Arnau Puig) a finals dels anys quaranta. En aquest moment apareixen configurades les claus de la creativitat poètica de l'artista i la seva futura cohesió interna que tracta, com escriu Pere Gimferrer, de comunicar-nos una "visió màgica de la natura, relacionable per un costat amb les tradicions populars i, per altra, amb els arquetipus de l'inconscient i amb determinades tradicions místiques (principalment orientals, encara que lliurement elaborades) que responen a aquests arquetipus".

Lluny de tota explícita narrativa o clònica poètica visual brossiana, la meua voluntat al fer visible el guió cinematogràfic de "Foc al càntir" és conseqüent amb el criteri del poeta que alenava la conveniència d'expressar el misteri sense revelar el secret. M'he deixat portar per la mà per allò que Brossa considerava com la "lucidesa del subconscient": la intuïció. Igualment, vull ser fidel però no servil al manifestar en imatges fílmiques l'enigma poètic que el mateix curtmetratge amaga darrera les seves progressives seqüències.

L'exposició temporal de l'storyboard

La realització d'aquest curtmetratge ha donat lloc a fer una exposició de l'*storyboard* confeccionat per Amat on hi podem veure a part del text que va deixar escrit Joan Brossa, els dibuixos realitzats per Amat de les escenes i enquadraments, així com fotografies del rodatge, a manera de "making of".

En total conformen l'exposició 192 làmines i dibuixos originals de Frederic Amat procedents de l'*storyboard* del curtmetratge *Foc al càntir*. Làmines amb fotogrames i fotografies del rodatge i la projecció sense fi de l'audiovisual *Foc al càntir*.

Amb aquesta exposició i després d'haver visionat el film, podem copsar d'una manera molt més directa i sistemàtica el procés de transformació del text del guió en imatges i la poètica d'aquestes imatges emmarcades en el món de Joan Brossa.

Aquesta exposició produïda per Círculo de Lectores el maig de 2001, arriba a Girona, al Museu del Cinema a partir de l'1 d'octubre fins el 9 de desembre de 2001.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

➤ **Projecció de la pel·lícula “Foc al càntir”**

Projecció de la pel·lícula en format 35 mm. (cinema) “Foc al càntir”

- Lloc: Cinema Truffaut (Girona)
- Hora: 19.30h
- Dia: Dilluns 1 d'octubre de 2001.
- Organitza: Museu del Cinema

➤ **Conferència de Frederic Amat: “la realització de Foc al càntir”.**

Després de la seva projecció, Frederic Amat exposarà als assistents el procés de realització de l'audiovisual “Foc al càntir” i les claus que li han permès posar un breu guió de Joan Brossa en més de 20 minuts d'imatges.

- Dia: 1 d'octubre de 2001
- Hora: 20'00h
- Lloc: Cinema Truffaut
- Organitza: Museu del Cinema

➤ **Taller de creació pluridisciplinar: L' escenografia com a art total.**

Taller de creació realitzat per Carlos Santos i Maria Elena Roqués.

- Dies: 28, 29 i 30 de novembre de 2001
- Hora: de 10 a 15h i de 17 a 19h.
- Preu: 9500 ptes.
- Lloc: Centre Cultural la Mercé (Girona)
- Organitza: Centre Cultural La Mercè

Per més informació: 972 223 305

➤ **Exposició: Carlos Santos. Fotografies i escenografia.**

- Dies: Del 25 d' octubre al 9 de desembre
- Lloc: Sales Municipals d' Exposició.
- Organitza: Centre Cultural La Mercè

➤ **Filmografia de Carlos Santos**

Projecció de vídeo en pantalla gegant de l' obra completa de curts i vídeos de Carlos Santos; entre d'altres:

L'apat 1964
Preludi de Chopin núm. 18 Op. 28 1974
El pianista i el conservatori 1977
Peça per a quatre pianos 1978
LA RE MI LA 1979

També videoproduccions sobre accions i performances de Carlos Santos realitzades per altres autors:

Anem, anem, anem a volar 1982, de Manuel Esteban

- Dies i hora: 28, 29, 30 de novembre de 20 a 21h.
1 de diciembre de 17 a 21h.
- Lloc: Auditori de la Mercè
- Organitza: Centre Cultural La Mercè